

Inekler ve inekleşmemiş insanlar

10

Tren, uçarcasına gidiyor. Kompartmanın penceresinden dışarıyı seyrediyorum. Belçika hudutlarını biraz önce geçtik. Artık Hollandadayız. Her taraf gözün alabildiğine yeşillik. Sonra çiçekler, yeldeğirmenleri ve inekler, inekler, inekler... Nereye baksam çiçek ve inek. Hollandayı bir cümlede anlatmam gerekirse: «Çiçekler, inekler ve inekleşmemiş insanlar» derim.

Önce bir şoför öğretti bana inekleşmediğini. Saat 14 sularında vardık Amsterdam'a. Galiba en büyük güclüğü burada çekceğim. Holâncıların konuştuğu dil hakkında hiçbir bilgim yok. Cebimde sadece Türk Hava Yollarının buradaki adresi. Trenden indim, bir hamal bavullarımı taksiye taşıdı. Yaşlıca bir şoför. Adresi verdim: Wermerveer 76. Şoför kendi dilinden bir şeyler söyledi, anlamadım, aptal aptal baktım yüzüne. Tekrar bir şeyler söyledi ve gaza bastı. Bir araba vapuruna binip denizi geçtik. 500 - 600 metre sonra şoför durdu, yine bir şeyler söyledi. Bir yandan da adresi gösteriyor. Sonra bir şehir kılavuzunu çıkardı, söylediğim yeri buldu, bana gösteriyor. Wermerveer 14 kilometre uzakta bir yermiş. Belki bir yanlışlık var diye düşündüm. Birkaç defa «Turkish Airlines» dedim. Telefon diyerek arabadan indim. Bekledim, beş-on dakika sonra döndü. Yüzü gülüyordu. Geri döndük, tekrar araba vapuruna bindik, geldiğim garın yakınlarında kanallardan, daracık sokaklardan geçip durduk. Bir yer gösterdi, baktım: Turkish Airlines. Meğer yanlış adres vermişim şoföre. Wermervees değil, Vormerveer imiş geleceğim yer. Bu arada saat da 15 Florin yazmış. Trende bozdurduğum 50 Florini uzattım şoföre. Yine bir şeyler söyledi ve bana 42 Florin iade etti. Fazladan gittiğimiz yerlerin ücretini almadığını anlatmak istiyordu. Teşekkür ettim kendisine 3 dilden: Merci, Thank you, Danke Schön

Güzel bir sürpriz!

Büroan içeri girince genç bir kız bana doğru geldi ve temiz bir Türkçe ile «Siz, Ümit Yaşar Oğuzcan mısınız?» dedi. Evet dedim. Kendini tanıttı. Adı Nuray Atas'mış, ressamış, Güzel Sanatlar Akademisini bitir-

miş. Geçen yıl bir burs kazanıp gelmiş Amsterdam'a. Birkaç ay-önceberi Holânda! ünlü bir ressam-sairle evliymiş. Türk Hava Yolları bürosunun üzerinde oturuyorlarmış. Beş dakika önce tesadüfen inmiş buraya. Sakalına rağmen tanınmış beni görünce. Bir sevindim kil Aldı beni, evlerine çıkardı, kocasıyla tanıştırdı atelyelerinde. Eduard Heijmans. Nuray'ın aracılığı ile uzun boylu konuştuk. Tablolarını ve basılmış şiir kitaplarını gösterdi Eduard Heijmans Tatlı, sevimli bir adam. Sakalları bembeyaz onun da. 54 yaşındaymış. Bu ikinci evliliğiymiş. Çocukluğunda viyolonsel çalarmış, hattâ konserler bile vermiş. Resme 43 yaşında başlamış ve kısa zamanda şöhret yapmış. Sairliğe de 48 yaşında başlayıp 3 kitap yayınlamış. Çok enteresan bir adam. Birbirlerini çok sevdikleri her hallerinden belli. En sevdiği şeyler Resim - Şiir ve Nuray'mış. «Üçü de birbirini tamamlıyor. Ancak üçü bir arada olunca mutluyum» dedi.

Sonra Nuray da tablolarını gösterdi, hayatını anlattı. Ankarada doğmuş, 25 yaşındaymış. Eduard'la tanışmalarının hikâyesini anlattı ve onu çok sevdiğini, takdir ettiğini belirtti.

ANNE FRANK'IN EVİ

MURAYLA EDUARD ATÖLYELERİNDE

Bu arada Havayollarından bana otel bulmuşlar, haber verdiler, müsaade istedim. Kalktım. Karı-koca ertesi gün akşam yemeğine çağırıldılar. Gittim. O akşam da tatlı tatlı sohbet edip, resimler çektik. En büyük arzularını birlikte Türkiye'ye gelip yerleşmekmiş.

Anne Frank'ın evinde

Gezip gördüğüm yerler içinde beni en çok heyecanlandıran Anne Frank'ın evi oldu. Ön kısmını müze haline getirip, gizli bölmenin arkasındaki odaları olduğu gibi muhafaza etmişler. Her yerde Anne Frank'tan bir iz bir anı var.

Müze Anne Frank için yazılan yazıları, basılan kitapları toplamışlar. Bir vitrinde Türkçe dahil «Anne Frank'ın Defterinin her dile yapılmış çevirileri duruyor. Duvarlarda Anne Frank'ın resimleri, tabloları, büstleri.

Müze bölümünü gezdikten sonra kitaplığın arkasındaki gizli kapıdan geçip, gizli bölmeye girdim. Hüzünlenmemek mümkün değil. İşte yattığı oda! Camlara, duvarlara yapıştırdığı çocukça resimler, artist fotoğrafları, kesilmiş gazete, dergi parçaları olduğu gibi duruyor. Küçük salon, sofa, mutbak, tuvalet hepsinde bir gariplik var. Her şeyin üzerine anlatılmaz bir hüzün çökmüş. Kendimi tutamadım, ağlamağa başladım. Kimse ayıplamadı beni. Herkes kederliydi burada ve herkesin gözleri dolu doluydu.

Anne Frank'ın evini bir mâhedi gezer gibi gittim. O gece erkenden otele gittim ve Anne Frank için şu şiiri yazdım :

ANNE FRANK'IN EVİ

Eski ve mağrur bir ev
Amsterdam'da
Üstüne bastıkça gıcırıyor
tahtalar.
Pencereler mahzun, kapılar
yaşlı,
«Bir An Frank vardı» diyor
tahtalar.

Bir An Frank vardı,
duyuyor musunuz?
Bir An Frank vardı;
duygulu, ince...
Dolaşırdı, ürkek adımlarla
bu odalarda.
Su dolap, şu sedir de gülerdi;
o gülünce.

Sonra savaş... Tanklar,
mitralyözler, süngüler...
An Frank üşüyor, dokunmayın!
An Frank korkuyor!
Çocuk dudaklarında
yarım kalmış türküler.

Kaçmak, saklanmak boşuna.
Ergeç bulacaklar!
Çökecek üstümüze utancı
rezil bir anın,
An Frank ölecek,
değeri kalmıyacak dünyanın.

Nederlandse Christelijke Radio Vereniging
Omroep Schuttersweg 8 Telefoon (02150) - 13651 - 17951

12405

Aan de Weledele Heer E. Heymans,
2e Leliedwarsstraat 18a,
AMSTERDAM.

02154
5217

G.W./awk/6.
Uw schr. v.:

HILVERSUM,

Betr.: "TEKENS BIJ DE TIJD".

Hierbij nodigen wij U uit mede te werken aan het programma dat zal worden uitgezonden op een nader te bepalen datum.

Uw medewerking zal bestaan uit :

het zeggen van enkele gedichten.

Produktie: Otto Dijk.

Regie: Ab van Eyk.

De zendtijd dient minuten te bedragen.

Uitzending op nader te bepalen datum. Opname op maandag 30 september a.s. van 17.00-24.00 uur in N.C.R.V.-4 en 6.

Repetities op

en/of op nader vast te stellen data.

Honorarium f 75,--

f

reiskostenvergoeding f 4,20

f

Totaal: f 79,20

(in letters) --negen en zeventig gulden en twintig cent--

Eventueel verschuldigde loonbelasting en premie A.O.W. worden in mindering gebracht. U dient er voor zorg te dragen, dat Uw programmavoorstellen en/of bescheiden met de voor elk onderdeel in minuten en seconden nauwkeurig aangegeven tijdsduur en/of de volledige tekst, uiterlijk in ons bezit zijn.

Het staat ons vrij de uitnodiging vervallen te verklaren, zonder dat wij tot enigerlei vergoeding verplicht zijn indien, naar U bekend was, een ander optreden van U in een voor Nederland bestemd Geluidsomroep-/Beeldomroepprogramma binnen een periode van 7 dagen voor en na de bovenvermelde uitzenddatum wordt uitgezonden. Indien U deze uitnodiging en de aan keerzijde vermelde Algemene Bepalingen aanvaardt, verwachten wij bijgaand aanvaardingsformulier, door U ondertekend, binnen 7 dagen na heden terug. Mocht U deze uitnodiging niet kunnen aanvaarden, dan verzoeken wij U ons dit omgaand te berichten.

Hoogachtend,

A. J. VAN DULST
(Hoofd Afdeling Gesproken Woord)

F.

Utrecht 8-10-1968
Stadionlaan 19

Zeer geachte Heer Heymans,

Hartelijk dank voor de
toezending van Uwe nieuwe
gedichte bundel Muray.
Mooie gedichten, ook mooi
uitgegeven. Ik stel het zeer
op prijs, dat ik nu ook het
keer uw bundel hebt gestuurd.

Met hartelijke groeten en
beste wense.

uw

Maar Eindhoven Houtroze

hilversum 402 m

746 kHz
Kanalen: 19, 3, 4, 17, 15, 16, 2.

5.45 en 6.40 K.N.M.I.: Uitgebreid weerbericht, vrachtenmarktberichten voor de binnenscheepvaart en agrarische mededelingen.

KRO

- 7.00 NRU Nieuws
- 7.10 RKK Het levende Woord
Thema van de week: Toekomstverwachting. Vanmorgen te lezen: Genesis 37 : 1-8 (Droom en werkelijkheid)
- 7.15 Badinerie
7.30 NRU Nieuws
7.32 Echo (ochtendeditie).
7.50 RKK Overweging
Pater Jac. de Rooy sj uit Nijmegen.
8.00 NRU Nieuws
I. a. Sarabande, Johann Sebastian Bach. Jean-Pierre Rampal, fluit en Robert Veyron-Lacroix, klavecimbel. b. Labyrinth, Locatelli/arr. David. Henryk Szeryng, viool en Charles Reiner, piano. c. Sonate in A gr. t., Paradisi/arr. Rossi. Sergio Perticaroli, piano. II. a. Lied en dans, J. M. Franco. Marisa Robles, harp. b. Allegretto. F. Moreno Torroba. Andres Segovia, gitaar. c. Allegro. De Sousa Carvalho. Winfried Wolf, piano. III a. Ouverture „Abu Hassan“, C. M. v. Weber. Londens Symfonie Orkest o.l.v. Charles Mackerras. b. Entr'acte muziek no. 3, F. Schubert. Residentie Orkest o.l.v. Willem van Otterloo. c. Hongaarse dansen no. 6 en no. 10, Joh. Brahms. Weens Symfonie Orkest o.l.v. Tibor Paul.
- 8.30 NRU Nieuws
- 8.32 RKK Eucharistieviering
- 9.00 NRU Gymnastiek voor de huisvrouw
gegeven door Riet Vastenhouder.
- 9.10 Moeders wil is wet, thuis...
en nu ook in de studio. Voor de laatste maal wordt vandaag het zoekplatenprogramma samengesteld door en voor de leiders, trainers en masseurs (-ses) van onze sportmen-
nen. Tussen de muziek door actueel nieuws voor de vrouw door Dorith Witte
In dit programma o.m.:
± 9.35 NRU Waterstanden
± 9.45 Waar voor uw geld
(tekst mevr. B. Kortekaas-den Haan).

NRU

10.00 De komende week
Samenstelling en presentatie: André Jurrens.

KRO

- 11.00 NRU Nieuws
- 11.02 De Zonnebloem
Radioziëkenbezoek o.l.v. Wil van Neerven.
- 11.30 Bejaardenprogramma
Samenstelling en presentatie: Fons Disch.
- 11.55 Mededelingen
S.O.S.-berichten, politieberichten enz.

NCRV

- 12.00 Los-vast
Wat de radio schaft in de middag-pauze.
12.21 Voor boer en tuinder
12.26 NRU Mededelingen voor land-
en tuinbouw
12.30 NRU Nieuws
12.41 Hier en nu
- 14.05 Schoolradio
(categorie E: uitzendingen, m.b.v. beeldprojectie in de klas voor het voortgezet onderwijs) Jan Steen, de volkschilder. De levendige televisie

van deze volkschilder geven een prachtig beeld van het leven in de 17de eeuw. Samenstelling: Jan de Lang.

- 14.30 ■ STEREO ■ Nelly Groenevelt, sopraan en Helene de la Porte, piano
1. Pastorale van Igor Strawinsky. 2. Vier liederen van Hugo Wolf: a. Mignon I; b. Mignon II; c. Nachtsauber; d. Philline. 3. Petit cours de morale, Arthur Honegger. a. Jeanne. b. Adèle. c. Cécile. d. Irène. e. Rosemonde. 4. Drie liederen van Johannes Brahms: a. Das Mädchen; b. Mädchenfluch; c. Lerchengesang.

15.00 Ds. A. Oskamp, voorzitter van de Herv. Raad voor de Zending, leidt de Middagdienst.

- 15.00 Middagdienst
te leiden door ds. Adr. Oskamp, hervormd predikant te Voorhout. Psalm 66 : 1, 2 en 3 „Breek, hoorde, uit in jubelzangen“ (proeve Nieuwe Berijming); Schriftlezing Johannes 10 : 11-16 en Mattheüs 9 : 36-38; Toespraak over „De oogst en de arbeiders“;
Lied 102 „Richt op Uw macht, O Here der heirscharen“ (bundel 102 Gezangen); Gebed; Improvisatie over Lied 102 uit de bundel 102 Gezangen door Bert Matter op het orgel in de Grote- of St. Walburgkerk te Zutphen.

NRU

- 15.30 Zoeklicht op Nederland
Muziek: Joop de Roo. Productie en regie: Chiel de Kruyf.
15.30 Informatie over Zuid Holland, afgewisseld met muziek.
16.00 Nieuws
16.02 Zoeklicht op andere provincies, waarbij de correspondenten aan het woord komen.
16.40 Zuid Hollands namiddag-concert.

OVERHEIDSVOORLICHTING

- 17.20 De Javaanse bevolkingsgroep van Suriname
Spreker: F. J. van Wel.

NCRV

- 17.30 't Kleuterklokje klingelt
Een uitzending voor de kleuters.
- 17.45 Meester Bikkel en het vliegende bed
Een radiostrip voor de jeugd geschreven door Jan Louwman. Deel IV: In een vreemd dierenbos. Rolverdeling: Meester Bikkel, Tonny Foletta; Jan Groen, Gerrie Mantel; Beunhaas, Martin Simonis; Pechvogel, Hans Karsenborg; IJskonijn, Cees van Oyen. Regie: Johan Wolder.
- 18.00 ■ STEREO ■ Meisjeskoor „Sweet Sixteen“ o.l.v. Lex Karsmeyer met begeleiding van het sextet Jo Bos. 1. Summer is over. T. Springfield. 2. Een simpel melodietje, Mies Karsmeyer. 3. Misery, J. Lennon. 4. Aloha oe, H. Banta. 5. Yellow bird, N. Luboff. 6. Evermore, T. Levine. 7. Doe het niet, Mies Karsmeyer. Koorarr.: Mies en Lex Karsmeyer. Orkestarr.: J. Bos.

ZENDTIJD POLITIEKE PARTIJEN

- 18.19 Gereformeerd Politiek Verbond
Spreker: A. Kamsteeg.

NCRV

- 18.30 NRU Nieuws en weerpraatje
- 18.46 Hier en nu
Reactie: mr. J. F. van Maanen en drs. H. Glimmerveen.
- 19.05 Literama
Radiokroniek over boeken, schrijvers en toneel. 3e jaargang, nr. 27. Vlaams proza met onder andere besprekingen van „De lotgevallen“ van Hugo Raes en „Gevecht tussen 2 mannen van rubber“ van Tone Brulin door R. A. Cornets de Groot en Wim Hazeu.
- 19.20 ■ STEREO ■ NCRV-Vocaal Ensemble o.l.v. Marinus Voorberg
Missa voor twee vierstemmige koren, Michael Praetorius.
- 19.50 Toogdag Hervormd-Gereformeerde mannen
Reportage van de toogdag 1968 van de Bond van Ned. Hervormde Mannenverenigingen op G.G. te Utrecht. De reportage wordt ingeleid door een gesprek met ds. Joh. Verwelius, secretaris van de Bond. Verslaggever: drs. N. Scheps.
- 20.10 ■ STEREO ■ Roemeense klank door Colea Serban, piano met het orkest van Harry de Groot.
1. Mai-mai. 2. Dragusta. 3. Romance pentroe o fetita (gr.pl.).
- 20.25 Op de man af
- 20.30 ■ STEREO ■ Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Jean Fournet, m.m.v. Rina Cornelissens, sopraan
1. Symfonie nr. 3, Hendrik Andriessen. 2. Twee liederen, Henri Duparc. a. Phydilé. b. Invitation au voyage (Soliste: Rina Cornelissens). (Vervolg van het concert om 21.50 uur).
- 21.05 Amerikanen naar de stembus
Morgen kiezen de Amerikanen, nee, geen president, maar een college kiesmannen dat op zijn beurt de nieuwe president zal aanwijzen. Al regel krijgt één van de kandidaten een meerderheid van kiesmannen achter zich, zodat onmiddellijk duidelijk is wie de president zal worden. Maar er zijn nu drie kandidaten voor het presidentschap (Nixon, Humphrey en Wallace). Wat gaat er gebeuren wanneer geen van deze drie een meerderheid krijgt? Deze en andere mogelijke complicaties zijn het onderwerp van een documentaire, die wordt samengesteld door Sam Mol.
- 21.50 ■ STEREO ■ Vervolg Concert Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Jean Fournet
3. Liederencyclus „Shérérazade“, Maurice Ravel. a. Asie. b. La flûte enchante. c. L'indifférent. (Soliste: Rina Cornelissens).
- 22.10 ■ STEREO ■ Los Indios Tabajaras
1. Sentimental journey. 2. Make believe. 3. Frenesi. 4. Smoke gets in your eyes. (gr.pl.).
- 22.20 Bent U God Uw Schepper dankbaar?
(1 Thess. 5 : 18): onderwerp van de Avondoverdenking.
- 22.30 NRU Nieuws
Eventueel aansluitend: S.O.S.-berichten.
- 22.40 Tekens bij de tijd
Een programma over culturele verschijnselen en verschijningen, waarin ditmaal o.a. een cursieve bijdrage van Jan Holsbergen, een verhaal van Gust Gils, een gesprek met Cas Baas over het Groot Limburg Toneel en Ab van Eyk met poëzie van Eduard Heijmans. Dit alles gelardeerd met puntgedichten van Harry Scholten, en Klaas de Wit. Productie: Otto Dijk.
- 23.55 NRU Nieuws

HG

Heineken Galerij, Amsterdam

EXPOSITIE

van 29 januari — 3 maart 1969

Schilderijen

E HEIJMANS

1912, Utrecht

Woon- en werkt voorl.
2e Leliedwarsstraat 18a,
Amsterdam, tel. 33 95 45

Opl. Autodidact

Tentoonstellingen

- 1958 eenmanstentoonstelling in cantine Hoogovens, IJmuiden
- 1960 deelname in „Materiaal Vernieuwers“, Sted. Museum Amsterdam
deelname in „De Groep“, Frans Halsmuseum, Haarlem
- 1962 eenmanstentoonstelling Sted. Mus., Amsterdam catalogusnr. 295 Sted. Museum
- 1962 eenmanstentoonstelling Van Abbemuseum, Eindhoven
zelfde cat. als Sted. Museum, Amsterdam
- 1962 eenmanstentoonstelling „Centraal Museum“, Utrecht
cat. met Engelchor en Hulsbergen
- 1962 deelname in „Premio Marzotto“ groepstentoonstelling in Valdarno, Baden-Baden, Eindhoven, Parijs, Londen

1962 deelname in „Prix Suisse de l'Art Abstraite“, groepstentoonstelling in Galerie Kasper, Lausanne

1963 eenmanstentoonstelling in Galerie l'Indice, Milaan

1964 deelname in „Stuwing“, Sted. Museum, Amsterdam

1965 eenmanstentoonstelling in „Miami Museum of Modern Art“, Miami, U.S.A.

1965 opening „Heijmans Hall“ in Miami Museum of Modern Art, bestaande uit zijn werken gekocht door dit Museum

1966 eenmanstentoonstelling galerij „Artificia“, Heemstede
(schilderijen, reliëfs en monotypes)

1967 eenmanstentoonstelling galerij „Reiger“, Utrecht
(schilderijen en monotypes)

1967 eenmanstentoonstelling galerij „De Sfinx“, Amsterdam

1968 tentoonstelling van 3 kunstenaars in Galerie P 337, Amsterdam

Werk in collectie bij:

Sted. Museum, Amsterdam; Centraal Museum, Utrecht
Miami Museum of Modern Art - Miami, U.S.A., privécollecties in Nederland, Australië, Duitsland, Zwitserland, Italië (Galerie Bergamini - Milaan), Curaçao, New York, Luxemburg, enz.

Er verschenen van zijn hand ook nog 4 gedichtenbundels bij uitgeverij „De Beuk“ te Amsterdam.

WEEKAGENDA

TENTOO NSTELLINGEN IN AMSTERDAM

Abeille, Transvaalkade 2; Anglo (7 mrt).
Aemstelle, Amstelveen, Rond 50 jaar
terug (9 februari).
AMV, Stadhouderskade 7-9; Arne Zuid-
boek (15 februari).

Anne Frankhuis, Prinsengracht 263 P.
Museum (17 februari).
Arminiuskerk, Postjeskade Jan Uriot
(10 februari).
Art en Project, Rich. Wagnerstraat 8.
Onskov (9 februari).
Bols Taverne, Rozengracht 106. Kunst-
enaars van nu uit Friesland (3 maart).
Gebr. Eylers, Korte Leidsedwarsstr. 47.
Bep Brom.
Fashion Supermarket Galerie d'Endt,
Kon. Wilhelminalplein 8; Edith van Leek-
wijck (van 10 februari af).
Galerie 845, Prinsengracht 845 Schuur-
man (28 februari).
Galerie P96, Prinsengracht 96 Frances
Ross, Hanna Zwiép.
Galerie 20, Keizersgracht 518; Frans Deck-
witz (21 februari).
Galerie d'Endt, Spuistraat 270-272 Ars
Porcellana (27 februari).
Galerie Espace, Keizersgracht 548 Ton
Klop (21 februari).
Galerie de 3 Hendrieken, Bloemgracht 89;
Ineke v. Doorne, Jan Deodatus (23 febr.).
Galerie Krikhaar, Spuistraat 330 Antoon
Rooskens (23 februari).
Galerie Kristiaan, Herengracht 215; Wil
van Leeuwen (28 februari).
Galerie Mickers, Loenersloot. Immo
Jalden (15 februari).
Galerie Makum, Amstel 188; Koestler
Award Exhibition (16 februari).

Galerie P 337, Prinsengracht 337; Rein
Dool (24 februari).
Galerie De Sfinx, O.Z. Voorburgwal 241;
Gerard Schaperkötter (9 februari).
Galerie Slau, Broedersgracht 31 Jac-
queline Dubéne, Ges. Daniels (5 maart).
Galerie Slau II, Broedersgracht 66 Sylvia
Oudkerk, Gerard v. Kerkhof (5 maart).
Galerie Swart, Keizersgracht 478 Von
Graevenitz (21 februari).
Galerie de Tor, Cz. Peterstraat 95; Kees
Gerritse, Wim Compier (3 maart).
Heineken Galerij, Nuray Atas, Harry Za-
haronopoulos, E. Heymans (3 maart).
Kabinet Floret, N.Z. Voorburgwal 282;
Harry op de Laak (9 maart).
Kunsthandel Ina Broerse, Nw. Spiegel-
straat 57, Johan Jorna (12 maart).
Kunsthandel Santee Landweer, Prins-
engracht 608; Jeanne Blerma Oosting (23
februari).
Kunsthandel Sothmann, N.Z. Voorburg-
wal 224; Jan Sierhuis (15 februari).
Tonis de Lat, Nwe Leliestraat 25; Eelco
Glastra van Loon (1 maart).
Museum Fodor, Keizersgracht 609; Parijs
mei-juni 1968 (2 maart).
Museum Willet Holthuysen, Herengracht
605; Eigen collectie.
Rijksakademie voor Beeldende Kunsten,
Stadhouderskade 86; De onbekende Jan
Stuiters.
Rijksmuseum, Fresco's uit Florence, (9
maart), Aziatische Kunst (24 februari).
Sergej Galerie, Herengracht 169; Gerard
Logman, Hans Blanken, Marja Hooft, Paul
Kroese (1 maart).
Stedelijk Museum, Paulus Potterstraat 12;
Jenis-Rajael Soto (24 februari). De on-

afhankelijken (10 februari). Perspectief in
textiel (3 maart). Ned. Kring van Beeld-
houwers (10 februari). AteUer 6 (2 maart).
De Vrije Academie, Koestraat 5; Goudse
Kunstenaars (27 februari).
De Vrije Gemeente, v. d. Boechorstraat
26; Wim de Haan (5 maart).
De Waag, Nieuwmarkt; De Jordaan (23
februari).
Wijkcentrum Osdorp, Versteende Vormen
(10 februari).

Holland Herald

NEWSMAGAZINE OF THE NETHERLANDS

From Amstelledamme to
SWINGING AMSTERDAM

Prices Netherlands fl. 2 / United Kingdom 5 s /
United States and Canada 60 c

I started late,
so I had to
work like hell

EDUARD HEIJMANS
TALKING

■ Ask Eduard Heijmans who's the greatest living artist and he'll probably tell you Eduard Heijmans. Then, with a twinkle in his eye, he'll step down and hand the throne over to Picasso. But the 56-year-old Amsterdam painter is convinced of his own talent nevertheless, and many museums and art critics have been inclined to agree with him.

Following his first and only one-man in the US, at the Miami Museum of Modern Art, the response was so great the museum decided to open an entire room permanently devoted to his work. Still, he says: "My dream is to be invited to exhibit in a big New York art gallery. Problem is you usually have to pay for this sort of exhibition and I just haven't got that much money. It would have to be a sponsored showing." And he won't rest till he gets it.

Heijmans, whose brilliant oil colours usually cover expansive canvases, insists that works titled *Night Phantoms*, *Dance of Salome*, *Unmarried Mother* and *Byzantine Triptik*, among others, are not fantasies. "These things are

real for me and painting is my world of expression. I can think months about a painting. Finally I'm ready. Without making any sketches at all, I get down to work applying brush to canvas and I don't stop till it's finished — usually just a matter of a few hours.

AT WORK: PAINTING IS MY WORLD OF EXPRESSION

After that I feel completely drained."

Still his prices fall within the "attainable" category — between \$200 for a smaller canvas to \$2,000 for four-by-six-footers. Only one large painting, of a Roman mummy, which Heijmans' highly favours at the moment, has a

\$3,000 price tag. One of the 'monotype' prints — a technique which Heijmans perfected in 1966 using 17th century style paper made especially for the artist in an old paper mill — can be purchased for under \$100. Many works come complete with a Heijmans poem, for he is a poet as well and has already had four volumes published.

Heijmans' background is as colourful as his canvases. He was born in Utrecht. His father, an art history teacher and amateur cellist, decided that young Eduard should learn to play cello as well, and lessons began when the boy was six. He pursued this career for a while but also went to technical school in Germany, fought in Israel in 1935, drifted off to South America for a while and finally wound up as an art dealer with a wife and daughter and home in Aerdenhout, near Haarlem. "I was a real rolling stone.

"For relaxation I painted at home in the attic. My wife saw something in my work and convinced me I should paint full-time. By then I was 44."

Sandberg, the former director of the Amsterdam's Stedelijk Museum, took an interest in Heijmans' work and helped him get started. In 1957 the artist had his first small exhibition, but others soon followed in the Stedelijk as well as in museums and galleries throughout Holland and in galleries in Italy, Switzerland, London, Paris and finally Miami. At present he is exhibiting at Heinekens gallery in Amsterdam.

"I started late so I had to work like hell. Now my paintings are in galleries or private collections as far off as Australia and Curaçao."

After 26 years of marriage and one near fatal heart attack, Heijmans divorced his wife and married pretty Nuray Atas, 26, a Turkish art student. The couple now live in an Amsterdam studio piled high with canvases. Heijmans never wrote happy poems before but his most recently published book describes his feelings about Nuray. "I'm sure it will be a best seller," he says. "Young people are very romantic these days."

Museum I

HOE lang denkt de heer De Wilde nog door te kunnen gaan met het „signaleren“ (is dit niet de noemer waar tegenwoordig het uitspreiden van methopen en leeggegooid vuilnisemmers onder valt?) van wat heden ten dage „leeft“ onder de moderne kunstenaars (lees: welbewuste neppers van een weerloos publiek).

There is no business like showbusiness!! Maar wát een slechte show!! Wil de heer De Wilde alleen maar in de pas lopen met zo veel van zijn gederailleerde buitenlandse collega's?

Want het kan er echt niet bij mij in dat hij nou zo loopt te kwijlen bij het aanschouwen van het in zijn museum uitgespreide vuilnis.

P.S. Bezoeker, vergeet vooral niet de sublieme gegraven meesterwerken buiten het museum!!! Leve de goed uitgegeven belastingentjes!

Amsterdam EDUARD HELJMANS

APPEL AAN GEWETEN DER REGERING

Ik ben kunstschilder en kreeg daarom bij mijn handelaar in schildersartikelen altijd de gebruikelijke 10 pct korting. Zo ook nu, maar daar staat tegenover dat ik 12 pct. B.T.W. moet betalen, zodat ik uiteindelijk 2 pct. méér moet betalen.

Zo kan ik natuurlijk wel doorgaan. Vellen vol. Deze belasting is voor financieel weinig draagkrachtigen de nekslag. Zij is pertinent IMMOREEL, een ten hemel schreiend schandaal! IK DOE HIERMEDE EEN APPEL AAN DE VERANTWOORDELIJKE LIEDEN IN DE REGERING, DEZE BELASTING OP DE KORTSTE TERMIJN ONGEDAAN TE MAKEN. Het Nederlandse volk sikt veel.

IK DOE EEN APPEL AAN DE REGERING: „LAAT HET NEDERLANDSE VOLK NIET STIKKEN IN DEZE VEEL EN VEEL TE ZWARE BELASTING!“

Amsterdam

Eduard Heljmans

heinen

galley

DE TELEGRAAF

WOENSDAG 19 MAART 1969

nive leliedr. 83
ing. 2^e leliedw. str. 18A
photo: Jan menses.

Dichters die voor eigen risico bundels uitgeven

POEZIEKRONIEK
(3)

EDUARD HEYMANS, „de ik hater” en „Nuray, glanzende maan”.

HARRY BRANDER, „Wat is warmer dan haar schoot”.

PIER VAN DIJK, „Helleslot”

JOHANNA W. P. HELL, „Het gebroken bewijs”

W. J. BRUYN, „Het bange dier is omgebracht”.

Alle bundels zijn uitgegeven door De Beuk, Stichting voor literaire publicaties, Prinsengracht 1083, Amsterdam, en daar ook verkrijgbaar à f 4,90.

Wanneer we de bundels collectief behandelen, dan is dat geen gemakzucht. De literaire stichting „De Beuk” stelt dichters die voor hun werk geen erkende uitgever hebben kunnen interesseren, in de gelegenheid om tegen overname van een deel van het risico in de vorm van beschelden maar goed opgemaakte bundeltjes alsnog een groter publiek te bereiken. Dat is een lofwaardig doel en daarover dan ook niets dan goeds. Alleen zou het naar mijn mening zowel de reputatie van de stichting alsook van de dichters die zij onder heer vleugels neemt ten goede komen, als de kritische zeef die wordt gehanteerd — als hij al wordt gehanteerd — wat minder grote gaten had.

Wat de hierboven genoemde bundels gemeen hebben is behalve van de dichters die zij onder haar een flinke dosis goeie wil en integriteit (op de laatste na, ik kom

daarop nog terug). Maar, het is al zo vaak gezegd, met deze ingrediënten alleen maak je nog geen goed werk, en van deze waarheid als een koe getuigen vrijwel al deze bundels. Ik wil er wel de nadruk op leggen dat ik mijn best doe om niet zuur te zijn. Het zou maar al te gemakkelijk zijn om een aantal zaken bespottelijk te maken, maar dat heeft geen zin, liever probeer ik de hierboven gesignaliseerde dosis goeie wil en integriteit te honoreren door positieve aspecten zoveel mogelijk te belichten. Intussen mijn welgemeende raad aan de auteurs: probeer uw kritische zin te scherpen, en distantie tot uw eigen werk te krijgen. Niet ieder in versvorm neergelegd lust- of onlustgevoel is poëzie.

Eduard Heymans schrijft in „Nuray, glanzende maan”, allereerst gemeente liefdesbetuigingen, ik twijfel niet aan hun waarheidsgehalte, maar er ontbreekt de spanning aan die er gedichten van maakt:

Iedere nacht-terwijl ik-je lieve lijf-nog voel-slaap ik in-en heb je dan-slapend lief. Deze vanzelfsprekendheid van de verliefdheid, of wat mij betreft van de liefde, voegt geen enkele dimensie toe aan de gevoelens van alle verliefden in alle tijden, en blijft daardoor beneden de poëtische maat. In zijn „de ik hater” vonden we meestal korte staccato notities, die enkele keren doel treffen (zoals „witte terreur”), maar te vaak blijven steken in clichés en moolzeggerij.

Harry Brander schrijft romantische verzen met niet zelden een naïeve inslag. Aan zijn enthousi-

asme twijfel ik niet, maar ook hij — overigens geen nieuweeling op poëziegebied — zou er goed aan doen zijn poëtische dubbeltjes een paar keer om te draaien voor hij ze uitgeeft.

Pier van Dijk maakt korte notities van zo „allerindividueelste impressies” dat er maar zelden iets van overkomt. Bijvoorbeeld: Voor Thea Ik roei in mijn vrouwboot-het raam uit-en land in mijn vliegtuig-op een pas gezaaide grasmat, anders niet.

Dit papier heeft de vorm-van een feesthoed.

Albert Donk en Johanna W. P. Hell

zijn ongetwijfeld de beste van deze groep. Donk praat me iets te veel over HET gedicht en DE dichter, maar de meeste van zijn verzen hebben voldoende spanning om gedichten te zijn soms zelfs goede, zoals de kleine cyclus „Rotterdam, een sfeer”. Johannes Hell heeft bepaald wat te zeggen, en doet dat herhaaldelijk zeer overtuigend. Ze moet zich alleen beter wapenen tegen cliché, mooizeggerij en rijmdwang.

Bruyn heeft, als ik me niet vergis, zijn naam al eens in ongunstige zin in de kranten gehad in verband met racistische uitingen. De hierboven genoemde bundel bevat daarvan een paar misselijke staaltjes (o.a. Nederland/Negerland). Daarmee doe ik er verder maar het zwijgen toe. Wat me in zekere zin spijft, want hij beheerst de techniek van het hekeldicht niet slecht. Alleen is die kwaliteit een betere zaak waardig.

Maarten Mourik

Leventer Beyliler
3/5 69

